

ψευδῆ πληροφορία διὰ τὸ incognito. Συνμιλοῦν σιγὰ καὶ γελοῦν δυνατά. Ἐγὼ ἀκούω μόνον καὶ βλέπω καὶ ἀναπνέω. Ἐν τῇ δρόσω ἐκείνῃ τῇ ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ πνεύματος ἡ ὥρα παρέρχεται τόσον ταχέως καὶ ἀσυνειδήτως, ὥστε μὴ ἐκπλήσσει ἀληθῶς καὶ μὴ ἐξεγείρει δυσχερῶς, ὡς σημεῖον πρωϊνῆς ἀφυπνίσσεως, ὁ μεσονύκτιος κώδων τῆς τελευταίας ἀμαξοστοιχίας.

Λοιπὸν . . . ἐς αὔριον.

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

ΚΟΡΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑ: HANNAH LYNCH

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Φωτεινὴ Νατσσελχοῦβερ.

Πρὸ ἐτῶν πολλῶν Γερμανὸς τις μηχανικὸς δίδωκεν τὴν τύχην ἐξέπεσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὐρῶν δὲ τὴν διαμονὴν τῶν Ἀθηναίων ἀρκούντως ἐλκυστικὴν δι' ἄνθρωπον θέλοντα νὰ κερδίξῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἄνευ πολλοῦ κόπου καὶ χωρὶς νὰ θυσιάξῃ τὸν ἀπογευματινὸν του ὕπνον, ὁ ἀξιόλογος Τεῦτων ἀπεφάσισε ν' ἀποκατασταθῇ ὀριστικῶς εἰς τὴν πόλιν, τὴν ὅποιαν ὡς φαίνεται δὲν κηδεμονεῖται πλέον ἀποκλειστικῶς ἡ θεὰ τῆς σοφίας. Ἄλλ' ὁ Ἰακῶβ Νατσσελχοῦβερ δὲν ἐφρόντιζε περὶ τούτου, οὔτε τὸν ἑμελε διόλου ἡ σκέψις καὶ ἡ φροντίς του περιορίζετο εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ τακτικῶς τὸν μισθὸν τῆς ἐργασίας του, ἄλλως ἠδιαφόρει περὶ τῶν κυβερνητικῶν περιπετειῶν τοῦ Ὄθωνος καὶ περὶ τῆς αὐτῆς τῆς Ἀμακλίας, ὅσον καὶ περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων. Ποτὲ δὲν ἐπεσκέφθη τὴν Ἀκρόπολιν. Τὰ ὀδοντωτὰ ἐρείπιά της, τὰ πανταχόθεν ὀρατά, τὰ συνέχευε μὲ τοὺς ἄλλους περὶ τὰς Ἀθήνας λόφους, ἐὰν δὲ ἠρώτα τις τὴν γνώμην του περὶ τοῦ ἐνδόξου τούτου κέντρου κλασικῶν ἀναμνήσεων, αὐτὸς ἀποσύρων τὴν πίπαν ἀπὸ τὰ χεῖλη του ἀπεκρίνετο ὅτι ἐπρωτίμα τὸν ἄλλον λόφον, τὸν Λυκαβητόν, καθὼ ὑψηλότερον. Κατὰ τὰ ἄλλα ἦτο ἀγαθὸς, φλεγματικὸς ἄνθρωπος, κλίμων μάλλον εἰς τὸν ἐγωισμόν· ἡ κυριώτερα του εὐχαρίστησις ἦτο νὰ καπνίζῃ πίνων τὴν ῥακὴν του καὶ ῥεμβάζων κενοὺς ῥεμβασμούς, ἡ δὲ ἐνδόμυχος πεποίθησις του ἦτο ὅτι ὁ κόσμος τὰ πηγαίνει καλὰ, καθὼς τὰ ἐπῆγεν ἀνέκαθεν, καὶ ὅτι ὁ χαρακτήρ του Ἑλληνοῦ ἔχει τι τὸ βαρβαρικὸν καὶ παιδικὸν σνάμα.

Ὅταν θέλῃ τις νὰ νυμφεῖται καὶ δὲν εὐρίσκει ὅ,τι ἐπιθυμεῖ, ἐκλέγει ὅ,τι καλλίτερον εὕρη. Ὁ Ἰακῶβ εὕρηκε μίαν νέαν εὐρωστοτάτην καὶ φύσει νωθράν, ἔχουσαν παρεκτός τῆς μικρᾶς τῆς προικὸς καὶ πατέρα, τοῦ ὁποῦ αἱ οἰκίαι παρεῖχον ἐλπίδας μελλούσης εὐπορίας. Ἡ νύμφη δὲν

ἦτο εὐμορρη, δὲν εἶχε δὲ οὔτε τὰς ἐξείς καθαριότητος ἢ οἰκιακῆς οἰκονομίας Γερμανίδος Frau. Ἀλλὰ δέκx ἡ δώδεκα ἐτῶν βίος εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἶχεν ἀρκέσει διὰ ν' ἀπομάθῃ ὁ Ἰακῶβ τοιοῦτου εἶδους λεπτότητάς, ὥστε δελεασθεῖς ἐκ τῶν ὀλίγων μετρητῶν καὶ ἐκ τῆς προσδοκωμένης ἀποκτήσεως δύο οἰκιῶν ἐκεῖ ὑψηλά, εἰς τὸν Λυκαβητόν, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πενθεροῦ, ἀντεμετώπισε μὲ γαλήνην ψυχῆς τὸ ἄλλως ὄχι πολὺ ἐλκυστικὸν μέλλον, καὶ ἐτετέλεθη ὁ γάμος.

Ὁ φιλήσυχος Τεῦτων ἔχασεν ἕκτοτε τὴν ἡσυχίαν του. Ἡ Ἀθηναία του σύζυγος εἶχε μικρὰν ἀνυπόδητον ὑπηρετρίαν, τρέμουσαν διαρκῶς ἐνώπιον τῆς κυρίας της, τῆς ὁποίας αἱ ἀκατάπαυστοι ἐπιπλήξεις συνωδεύοντο καὶ διὰ χειρονομιῶν ἢ χειροτονιῶν. Ὁ Ἰακῶβ ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὅτι δὲν ἦτο ἀναπόφευκτος ἡ τόση βοή καὶ παραχή, ἀλλ' ἀντὶ ἐπεμβάσεως ἐπρωτίμα νὰ κάθῃται καπνίζων εἰς τὸν ἐξώστην του καὶ ν' ἀκούῃ ἐκεῖθεν ἀπαθῶς τὰς ὑστερικές κραυγὰς τῆς γυναικὸς του, τὰς ὕβρεις καὶ τὰς ἐπιπλήξεις καὶ ἐνίοτε τὸν ἦχον θραυομένων ἀγγείων.

Κατὰ τὰ ἄλλα ἡ κυρία δὲν ἦτο κακὴ, ἄλλως δὲ ὁ Ἰακῶβ ἀπέφευγε νὰ παρέχῃ ἀφορμὰς πρὸς ἐρεθισμόν τῶν νεύρων της, οὔτε διέκοπτε τὰς ὀξυφώνους συνομιλίας μετὰ τῶν γειτονισσῶν, οὔτε ἐξέφραζεν ἀπορίαν τινὰ ὅτι τὴν ἔβλεπε μὲ τὴν λερωμένην λινὴν καμιζόλαν της, μὲ ἀπλεκον τὴν μαύρην κόμην της καὶ τὰς μελαγχρινὰς παρειὰς της μαρτυρούσας ἀποχὴν νεροῦ καὶ σάπωνος, ἐνῶ ἡ μικρὰ ὑπηρετρία μὲ γυμνοὺς τοὺς πόδας, μὲ κοντὸν σχισμένον φόρεμα, μὲ τὴν οὐλιν κόμην ἄνω κάτω, ἔτρεμε, ἔσπανε ποτήρια καὶ πινάκια, ἤκουε μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα τὰς ἀγρίας ἐπιπλήξεις τῆς κυρίας της καὶ ὕψωνε μηχανικῶς τὸν ἀγκῶνα, διὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ ἐνδεχόμενον κτύπημα. Δὲν ἦτο εὐτυχὴς ὁ Ἰακῶβ, ἀλλ' ἐφιλοσόφει σκεπτόμενος ὅτι ὀλίγοι οἱ εὐτυχεῖς καὶ ὅτι ὁ ἀληθὴς φιλόσοφος συμμορφοῦται μὲ τὰς περιστάσεις. Τὴν γυναϊκά του τὴν ἠγάπα κατὰ τὸν βαρὺν γερμανικὸν του τρόπον· ὅτε τὴν ἔβλεπεν ἐξαπτομένην, ἔξω ἑαυτῆς, σχεδὸν μανιώδη, ἀπέσυρεν ἐνίοτε τὴν πίπαν ἀπὸ τὸ στόμα καὶ ἔλεγεν: «Ἐλα, ἔλα», διὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ, —παρηγορεῖτο δὲ ἐνθυμούμενος ὅτι ἔξοχοι ἄνδρες ἀρχαῖοι καὶ νεώτεροι ἀπερῶνθησαν ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι ὄν ἀκατάληπτον, καὶ ἤλπιζεν ὅτι ἴσως ἐπέλθῃ βελτίωσις τις τοῦ καθεστῶτος ἀφοῦ γεννηθῇ τὸ μωρόν.

Τὸ μωρόν ἦλθεν ἐπὶ τέλους, ἀλλ' ἡ μήτηρ τοῦ μωροῦ ἀπῆλθεν . . . εἰς τὰς οὐρανίους μονὰς, καθὼς, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐφρόνει ἢ ἔλεγεν ὁ Ἰακῶβ, ὁ ὁποῖος ἔγυσε τὰ συνήθη εἰς τοιαύτας συμφορὰς δάκρυα, μολονότι δὲν εἶχεν αἰτίας ὁ δυστυχὴς νὰ θρηνηθῇ τὴν ἀπολεσθεῖσαν δῆθεν εὐτυ-

1 Ἴδε σελ. 84.

χίαν του. Ἐφρόντισε νὰ εὕρη τροφὸν διὰ τὴν ὄρφανὴν μελαψὴν κόρην του, ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν συνήθη πρὸ τοῦ γάμου του ζωὴν, — διδαχθεὶς δὲ ἐκ τῆς πείρας, ἀπέφυγε πᾶσαν νέαν ἀπόπειραν πρὸς ἀναζήτησιν συζυγικῆς εὐδαιμονίας. Τὸ μωρὸν ὠνομάσθη Φωτεινὴ. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐν ἡ ἰδιοσυγχερασίᾳ τοῦ πατρὸς ἐμετρίαζε τὰ μητρόθεν κληρονομηθέντα ἐλαττώματα, ἀλλ' ἄδύτα τὰ μυστήρια τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως! Ἀτυχῶς δὲ εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῆ τις καὶ χειρότερα ἀπὸ τὴν νοθράν, ὑστερικὴν καὶ ἀνούσιον γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἐθρήνησεν ὁ Ἰακῶβ.

Ἡ Φωτεινὴ ἐμεγάλωσεν ἐπάνω κάτω καθὼς μεγαλόνουν τὰ ζῶα, φυσικῶς καὶ ἄνευ σχεδὸν οὐδενὸς ἠθικοῦ περιορισμοῦ. Ἐτρεχεν εἰς τοὺς δρόμους μὲ τ' ἀγριοπαῖδα, δὲν ἔμαθεν οὔτε ἀνάγνωσιν, οὔτε γραφὴν, οὔτε κατήγησιν, οὔτε ῥάψιμον, — ἔμαθεν ὅμως νὰ ὑβρίζῃ καὶ νὰ ζυλοκοπῇ, ἡ δὲ μικρὰ ἀκτένιστος ὑπερέτρια κατήνησε νὰ τρέμῃ ἐνώπιόν της, ὅσον ἔτρεμε καὶ ἐνώπιον τῆς μητρὸς της. Καὶ ὁ Ἰακῶβ αὐτὸς δὲν τὰ ἐπήγαινε καλλίτερον μαζὶ της. Αἱ μανιώδεις ἐκρήξεις της τὸν παρεξάλειζαν, ἡ δὲ φυσικὴ του ἀπάθεια ἐξαμβλύνουσα τὴν πατρικὴν εὐθύνην, τὸν ἀποκατέστησεν ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς του. Δὲν ἦτο ποσῶς ἀσχημὴ ἡ Φωτεινὴ. Ἀπ' ἐναντίας, οἱ μεγάλοι τοπαζῖνοι ὀφθαλμοὶ της καὶ οἱ πυκνοὶ μαῦροι βόστρυχοι περὶ τὸ εὐρὺ μέτωπόν της ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ἐλκύσωσι τὴν προσοχὴν ὅσων τὴν ἐβλεπον. Ἡ δὲ μικρὰ αὐθάδης μῦτη της καὶ τὰ μεγάλα ὠχρά της χεῖλη συνηρμόζοντο εὐκόλως εἰς παντοειδῆς μορφασμούς, οἱ ὁποῖοι ἐδίδον γόητρον παράδοξον εἰς τὸ ἐκπραστικὸν πρόσωπόν της, πρόσωπον ἐμφαίνον πρόωρον γνῶσιν τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀφέλειαν ταυτοχρόνως ἐλκυστικὴν, — πρόσωπον chiffonné, ὡς λέγουσι οἱ Γάλλοι, προκαλοῦν ὑποψίας ἀλλὰ καὶ θαυμασμὸν συγχρόνως διὰ τὴν ἀροβίαν καὶ τὴν εὐλικρίνειάν του. Καὶ ἔτρεχεν ἐλευθέρα εἰς τοὺς δρόμους ἡ Φωτεινὴ καὶ ἐκυλίετο εἰς τὴν λάσπην καὶ τὴν σκόνην ἀνταλλάσσουσα μὲ τοὺς συντρόφους της κτυπήματα καὶ ἐναγκαλισμούς, ὕβρεις καὶ φιλήματα. Ἐμάλονε μὲ ὅλους ἀδιαφόρως, ὅχι μαλώματα παιδικά, ἀλλὰ καθὼς μαλόνουν τὰ ζῶα, ἀγρίως καὶ θηριωδῶς. Ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς ἀθώας ἡλικίας ἐπροτίμα πάντοτε τὰ ἀγόρια. Τὰ κοράσια τὰ περιεφρόνει καὶ ἐτέρπετο πρὸ πάντων ὅτε εὕρισκετο ἐντὸς θορυβῶδους ὀμίλου ἀρρένων ἐριζόντων. Τότε διέστειλε τοὺς λευκοὺς ὀδόντας της γέλωι ἀσθετος καὶ ἔλεγεν ἐντὸς πέντε λεπτῶν ἀνοησίας περισσοτέρας ἢ ὅσας ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ἄλλο κοράσιον ἐντὸς μιᾶς ὥρας.

Ὁ Ἰακῶβ ἐβλεπε τὴν ἐλευσινὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς του, ἀλλ' ὡς φιλόσοφος σκεπτόμενος

περὶ ἀφρημένων πραγμάτων, πρὸ παντὸς δὲ ἄλλου θέλων τὴν ἡσυχίαν του, ἐθεώρει προτιμότερον νὰ βλέπῃ τὴν θυγατέρα του ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον ἢ νὰ φροντίζῃ περὶ διορθώσεώς της. Καὶ τί ἤμπορεῖ νὰ κάμῃ ὁ πατὴρ διὰ κόρην μικράν, ὄρφανὴν μητρός; Ὅχι βέβαια νὰ τῆς μάθῃ τὸ ἄλφα βῆτα ἢ ῥάψιμον! Οὔτε νὰ τρέχῃ τὸ κατόπιν της τὰς Κυριακάς εἰς τὸν Λυκαβητόν! Τί ἄλλο ἠδύνατο νὰ κάμῃ Γερμανὸς φίλεργος καὶ ἀγαθός, ἢ ν' ἀφίνη τὰ πράγματα νὰ τρέχουν τὸν δρόμον των, ἐπαναπαυόμενος εἰς τὴν φύσιν, καπνίζων ἡσύχως τὴν πίπαν του καὶ πίνων τὴν ῥακὴν του; Ἐὰν ἡ φύσις δὲν ἐπιφέρει διόρθωσιν, αὐτὸς θὰ τὴν ἐπιφέρει; Πρὸς τί ν' ἀγωνίζεται ματαίως ἀφιερῶν εἰς τὴν ἀνοικονόμητον κόρην του τὰς ὀλίγας ὥρας, ὅσας δὲν ἀπερρόφα ἡ ἐργασία; Αἱ γειτόνισσαι δὲν συνεμερίζοντο τὰς ἰδέας του, ἀλλ' αἱ γειτόνισσαι καὶ οἱ γείτονες δὲν βλέπουν ποτὲ τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ καὶ σωστὴν των ἐποψίν, τὸ ἔχουν δὲ πολὺ εὐκολώτερον νὰ γνωμοδοτοῦν περὶ ξένων ὑποθέσεων ἢ νὰ βάλουν εἰς τὰς ἰδικὰς των. Ὅχι, ὄχι, ἀφήσατε τὸν φιλόσοφον νὰ πηγαῖν τὸν δρόμον του ὅπως ἐκεῖνος ἠξέυρει καὶ νὰ μετρή μόνος του τὰς οικογενειακάς του εὐθύνας. Λησμονεῖτε τὸν Σωκράτην; Ἐὰν ἐκεῖνος ὠμίλει εἰς τὰς δημοσίας στοὰς ἀθνασίας τῆς ψυχῆς καὶ ἄλλων διαφόρων ἀντικειμένων, ἐνῶ ἡ τὸσον ἀδίκως συκοφαντηθεῖσα σύζυγός του καὶ τὰ τέκνα του ἔμενον πεινῶντα εἰς τὴν οἰκίαν, διὰ τί ὁ ἀφανεστέρως Ἰακῶβ Νατσελγούθβερ νὰ μὴ πίνῃ τὴν μαστίχην του ζεσταίνόμενος εἰς τὸν ἥλιον τῆς Ἑλλάδος καὶ σχολιάζων τὴν πολιτικὴν τοῦ Μετερνίγου, ἐνῶ ἡ κόρη του ἐκυλίετο εἰς τὰς ἀστρώτους ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν!

Ἐν τούτοις ἡ Φωτεινὴ εἶχεν ἐκ φύσεως ἐν δῶρον πολύτιμον. Ἠγάπη καὶ ἡσθάνετο τὴν μουσικὴν. Ἐκ βρερικής σχεδὸν ἡλικίας ἐτέρπετο κρούουσα μὲ τὰ μικρὰ της δάκτυλα ἤχους φαντασιώδεις εἰς ὅ,τι ἤχηρόν ἀγγεῖον εὕρισκεν. Εἰς τὰ διαλείμματα τῶν μαλώματων μὲ τ' ἀγόρια τοῦ δρόμου καὶ τῶν ἄλλων γυμναστικῶν της ἀγώνων ἐντὸς τῆς λάσπης καὶ τῆς σκόνης, διεσκέδαζε ψάλλουσα ἢ σφυρίζουσα πρωτοτύπους τοιαύτας συνθέσεις της, κατὰ δὲ τὰς σπανίας περιστάσεις, καθ' ἃς συνῶδευε τὸν πατέρα της εἰς τὰ Πατήσια, δὲν τὴν ἔμελε διὰ τὴν ἐφιππον συνοδίαν τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης, ἀλλὰ μόνη ἡ μουσικὴ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν καὶ τὸν θαυμασμὸν της.

Ἡ αὐξάνουσα αὐτῆ κλίσις πρὸς τὴν μουσικὴν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητος. Ὁ Ἰακῶβ καθὸ Γερμανός, ὄχι μόνον τὴν παρετήρησεν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσεβάσθη. Ἠγόρασε λοιπὸν τὸ εὐθηνότερον κλειδοκτύμβηλον, τὸ ὁποῖον ἠδυνήθη ν' ἀνακκλύψῃ, καὶ προσεκάλεσεν ὡς διδά-

σκαλον Βαυαρὸν τινα μουσικὸν ἐλθόντα εἰς Ἀθῆνας μετὰ τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ εὕρῃ στάδιον ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ συμπατριώτου του Ὁθωνος. Τοιοῦτοτρόπως κατωρθώθη νὰ περιορισθῇ ἡ Φωτεινὴ, — τοῦλάχιστον ἐπὶ τινὰς ὥρας καθ' ἡμέραν. Ἡ πρόοδος τῆς ἦτο πλέον ἢ καταπληκτικὴ, τὸσον ὥστε μίαν ἡμέραν ὁ Βαυαρὸς, ἀφοῦ ἐκαθάρισε τὰ ὀμματουῶλιά του μετὰ προσοχὴν διπλάσιαν τῆς συνήθους, ἐκοινοποίησε σοβαρῶς εἰς τὸν πατέρα τῆς, ὅτι καὶ ὁ Listz αὐτὸς θὰ ἦτο εὐτυχῆς, ἐὰν εἶχε τοιαύτην μαθήτριά. Ὁ Ἰακῶβ ἤκουσε σύννους τὴν κοινοποίησιν, οἱ δὲ ἀόριστοι ῥεμβασμοὶ του ἔλαβον ἔκτοτε νέαν διεύθυνσιν, τοῦτο πρὸς ὄχι μικρὰν στενοχωρίαν του. Ἀκοπώτερον τὸ νὰ σχολιάζῃ τις τὴν πολιτικὴν τοῦ Μετερνίχου ἢ τὸ νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ κόρη του ἔχει ἔκτακτον μουσικὴν ἰδιοφυίαν. Διότι ἦτο φιλήσυχος ἄνθρωπος ὁ Ἰακῶβ καὶ τὸν ἐτάραττεν ἡ σκέψις, ὅτι ἡ Φωτεινὴ δὲν ἦτο ὡς ὅλα τοῦ κόσμου τὰ κοράσια. Ἡ εὐθύνη του ἀπέβαινε πολὺ βαρεῖα, τὸ δὲ βάρος τῆς τὸν ἠνώχλει καθ' ὑπερβολὴν. Ἡ προσδοκία του ἀνέκαθεν ἦτο ὅτι ἡ Φωτεινὴ θὰ μεγαλώσῃ, θὰ παχύνη, θὰ γείνη ὀλίγον νοστιμωτέρα τῆς μητρὸς τῆς καὶ ὅτι ἡ φροντίς του θὰ περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ μετὰ κανένα τίμιον ἄνθρωπον, — ὄχι μετὰ ἀπλοῦν ἐργάτην, χάρις εἰς τὴν προῖκα, τὴν ὁποίαν ἤλπιζε διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομίας του νὰ οἰκονομήσῃ. Ἄλλ' ἡ φύσις εἶχεν ἄλλους σκοπούς. Ἡ Φωτεινὴ ἐγεννήθη διὰ τὴν μουσικὴν. Ὁ Ἰακῶβ τὸ ἐκαταλάμβανεν — ὅσον ἄθλιον καὶ ἂν ἦτο τὸ κλειδοκούμβάλον τῆς, — συνηθάνετο δὲ ὅτι δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ παρεμποδίσῃ κλίσιν τὸσον ἰσχυράν, περιορίζων τὴν νέαν ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων ὑπάρξεως κοινῆς καὶ πεζῆς.

— Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν εἰς τὸν Βαυαρὸν διδάσκαλον. Ἄν μ' ἐρωτᾷς, τὸ εἶχα καλλίτερα νὰ μὴ εἶχε διόλου αὐτί. Δὲν εἶναι ἡ μουσικὴ στάδιον διὰ τὰς γυναῖκας. Ἀλλὰ τί νὰ γείνη τώρα; Σκέψου ἐσὺ. Εἶμαι πτωχὸς ἄνθρωπος, ἀλλ' ὅ,τι με συμβουλευσῆς νὰ κάμω, θὰ τὸ κάμω, — ἀρκεῖ νὰ ἡμπορῶ.

— Δὲν ἔχει ἄλλο παρὰ νὰ τὴν στείλῃς εἰς τὴν Γερμανίαν, ἀπεφάνθη ἀδιστακτικῶς ὁ Βαυαρὸς. Μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ πενθεροῦ σου, μετὰ τὴν μικρὰν ἐπιρροήν μου καὶ μάλιστα μετὰ τὴν κλίσιν τῆς μικρᾶς, θὰ τὸ καταφέρωμεν νὰ σπουδάσῃ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη εἰς τὴν Λειψίαν. Ἄν τοῦτο κατορθωθῇ, μὴ σὲ μέλει! Ἀρκεῖ μόνον νὰ κρατῇ τὸ κεφάλι τῆς ἐπάνω ἀπὸ τὸ νερόν, καὶ τὰ κύματα θὰ τὴν σπρώξουν μακρὰν. Καὶ ὁ Βαυαρὸς ὕψωσε τὴν χεῖρα πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ ἀπέριου.

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ Ἰακῶβ, ἀλλὰ νὰ μὴ τὴν σπρώξουν ἐκεῖ ὅπου δὲν πρέπει. Καὶ σείσας θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν, — φοβοῦμαι, ἐπρόσθεσε, φοβοῦμαι: αὐτὸ τὸ στάδιον διὰ μίαν γυναῖκα.

— Δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆς ὅτι εἶναι καλλίτερον παρὰ νὰ πάρῃ ἄνδρα τῆς τάξεώς τῆς.

— Δὲν τὸ ξεύρω καθόλου! Ἄλλ' ὁ φόβος μου εἶναι μὴ γείνη ἡ Φωτεινὴ ἀπ' ἐκείνας ποῦ καλλίτερα νὰ μὴ τὰς πάρῃ κανεὶς. Δὲν μοῦ φαίνεται καμωμένη διὰ νὰ κάμῃ τὸν ἄνδρα τῆς εὐτυχῆ, — οὔτε τὸν ἑαυτὸν τῆς. Παράξενη, γεμάτη θυμούς, ἀγράμματη, ξεύρει μόνον νὰ λέγῃ ἄσχημα λόγια καὶ δὲν βλέπω νὰ ἔχῃ μέσα τῆς οὔτε τρυφερότητα διόλου οὔτε εὐγένειαν.

Ὁ ἀγαθὸς Ἰακῶβ ἐλησμόνει ὅτι δὲν ἦτο ὅλως ἀνεύθυνος διὰ τὰς ἀρνητικὰς ταύτας ιδιότητας τῆς θυγατρὸς του καὶ ὅτι ἡ πατρικὴ του ἀδικαφορία συνετέλεσε περισσώτερον πάσης ἐμφύτου προδιαθέσεως εἰς τὴν ἐλευθερὴν ἀτέλειαν τῆς ἀνατροφῆς τῆς.

— Αὐτὰ δὲν εἶναι ἰδικὴ μου δουλειά, ὑπέλαβεν ὁ Βαυαρὸς. Ἡ τέχνη, φίλε μου, ἡ τέχνη! Ἡ κόρη σου δι' ἐμὲ εἶναι ἀφηρημένη ἰδέα. Τὸν προσρισμὸν τῆς γυναικὸς ἐν γένει οὔτε τὸν συλλογίζομαι. Θέλει ἄς πανδρευθῇ, θέλει ἄς μὴ πανδρευθῇ! Δὲν εἶναι ὠραία, ἀλλὰ εἶδα ἄνδρας νὰ παλαβωθοῦν καὶ δι' ἄσχημότερας γυναῖκας. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ματουῶλιά των. Ἀλλὰ ἂν ἐρωτᾷς τὴν γνώμην μου, ὁ γάμος δὲν εἶναι διὰ γυναῖκας ἐξόχους. Ὁ Γκαίτης, ἐνθυμεῖσαι, λέγει ὅτι ὁ γάμος εἶναι ὁ τάφος τῆς διανοίας των.

— Πιθανόν, ἀλλ' ἔχουμεν καιρὸν ἀκόμη μέχρις ὅτου ἔλθῃ ὠρα γάμου.

Ὁ πάππος τῆς Φωτεινῆς συγκατένευσεν εὐκόλως νὰ συνεισφέρῃ τ' ἀπαιτούμενα, διὰ νὰ πετάξῃ τὸ ἑτερόγεγον κλωσσόπουλον ἀπὸ τὴν πατρικὴν φωλεάν. Οἱ Ἕλληνες λατρεύουν τὴν δόξαν, ἡ δὲ ἔκτακτος μουσικὴ ἰδιοφυία τῆς Φωτεινῆς παρεῖχεν ἐλπίδας δόξης. Ὅθεν οἱ συγγενεὶς τῆς ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ ἐλαττώσωσι τὰ οἰκογενειακὰ ἐναποταμιεύματα χάριν τῶν σπουδῶν τῆς.

Οὕτω λοιπὸν μίαν ρηινοπωρινὴν πρωίαν ἡ δεκαπενταετὴς Φωτεινὴ μετὰ τοὺς μεγάλους καὶ ζωηροὺς κινεῖνους ὀφθαλμούς τῆς καὶ μετὰ τοὺς ὠραίους μαύρους πλοκάμους ἀτάκτως στεφανοῦντας τὴν ἀρρενωπὴν κεφαλὴν τῆς, κατέβη εἰς Πειραιᾶ μετὰ τὸν πατέρα τῆς, διστάζοντα ἔτι ἂν ἡ ληθθεῖσα ἀπόφασις ἦτο φρόνιμος ἢ ὄχι καὶ ἐπεβίβασθη εἰς τὸ διὰ Τεργέστην ἀναχωροῦν Αὐστριακὸν ἀτμόπλοιον. Δὲν ἦτο εὐειδῆς, δὲν ἦτο ἐλκυστικὴ, εἶχέ τι τὸ χυδαῖον ἢ μορφή καὶ τὸ πρόστυχον ἢ ἐκφρασίς τῆς, εἶχεν ὁμως ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν ἄκραν νεότητα. Τὴν νεότητα ἐμαρτύρουν τὸ λεπτόν καὶ εὐλύγιστόν τῆς σῶμα, τὸ δροσερόν καὶ περίεργον βλέμμα τῆς, ἡ στρογγύλη σιτόχρους παρειὰ τῆς, ὁ εὐκαμπτος παρθενικὸς τράχηλός τῆς: ἡ δὲ νεότης ἐξαγνίζει καὶ καθωραίζει τὸ πᾶν. Ἐνόσω διαρκεῖ, τὰ πάντα εἶναι δυνατὰ καὶ δὲν ἔχει τότε ἡ ἐλπίς ὄρια.

Ἐπεταί συνέχεια

Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν ὑπὸ Δ. Β.